

KAŽIPOT

mesečnik slovenske skupnosti

številka

11

februar,

2006.

letnik II

ISSN 1845-5034

Bazovica, ti predragi si naš dom,
roke slovenske pridne so te dale,
spomin na tebe vedno nosil bom,
ponos kvarnerske lepe si obale.

Slavko Arbiter; «Bazovica»

KAŽIPOT

Mesečnik slovenske skupnosti
na Reki in v PGŽ

Ureja uredniški odbor:

Milan Grlica, Marjana Mirković, Darko Mohar,
Vitimir Vitaz
Podpinjol 43, 51000 Reka, Hrvaška
tel.: 324 321, 215 406, faks: 334- 977

Odgovorna urednica: Marjana Mirković
(priprava, prevodi in oprema besedil)
tel.: 091 593 6086
marjana.mirkovic@ri.t-com.hr

Lektorica

Darka Tepina Podgoršek

Izdajatelji:

Slovenski dom KPD Bazovica,
bazovica@bazovica.hr
Svet slovenske narodne manjšine Reke
Svet slovenske narodne manjšine PGŽ
vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

ISSN 1845-503

Oblikovanje

Branko Lenić

Tisk: Tiskara «Sušak»

Prelom in tehnično urejanje:

Ri-TaCom, Reka

Mesečnik finančno podpirajo:

Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Mesto Reka
Primorsko-goranska županija

Naklada: 500 izvodov

Naslovnica:

France Prešeren

Karikatura:

Bojan Grlica

SLOVENSKI DOM KPD «BAZOVICA»

tajništvo, knjižnica in klubski prostori

torek in četrtek :

10.00 – 12.00 in 18.00 – 20.00

tel.: 215 406, fax: 334 977

el. pošta: slovenski-dom-@ri.htnet.hr

tel.: + 385 51 324 321, 215 406

MePZ – vaje ponedeljek:

18.00 – 21.00

Dramska skupina - sreda, po dogovoru

Folklorno-plesna skupina

torek in četrtek: 19.00 – 21.00

Dop. pouk slovenskega jezika in kulture

ponedeljek, torek in sreda:

18.00 – 21.00

Planinska skupina - torek:

20.00 – 21.30

Svet slovenske narodne manjšine Reke

četrtek: 10.00 – 12.00

Svet slovenske narodne manjšine PGŽ

sreda: 10.00 – 12.00

vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

Hišnica: Marija Darapi, tel.: 337 000

Gostinska ponudba:

Buffet Saratea, tel.: 331 079

**Kažipot februar 2006, št. 11,
letnik II**

Kazalo:

- 3.... Pisma
- 7.... Dogodki december
- 15... Napovednik
- 18... Liburnijska priloga
- 20... Aktualno

OBVESTILO

Mladinska skupina obvešča, da bo sestanek 18. februarja ob 16.00. Dogovor o naslednjih srečanjih sledi. Informacije kmalu na posebni spletni strani skupine in po elektronski pošti na naslovih: mladinci@bazovica.hr in mladinska.skupina@bazovica.hr

Priprave na 60. obletnico društva

Znova vabimo vse, ki imajo stare dokumente, fotografije, izkaznice, plakate, obvestila, oglase ali izrezke iz časopisov, ki pričajo o dejavnosti našega društva ali navzočnosti slovenske skupnosti na Reki, da nam jih odstopijo na vpogled. Želeli bi izpopolniti dokumentacijo za arhivsko zbirko in jo predstaviti ob jubileju.

PISMA BRALCEV

Pisma objavljamo v celoti in nelektorirana

Naslednje pismo je po nedavnem gostovanju na Reki poslal tajnik gabrške Kulturnice Branko Jazbec:

Spoštovani gospod Vitaz, dragi prijatelji,

Sobota, 21. januar 2006, je bil dan, ki bo ostal v naših srcih v najlepšem spominu. Izkazali ste se kot najboljši možni gostitelji, za kar vam izrekamo globoko zahvalo. Preživeli smo še lepši dan, kot smo si sploh lahko mislili. Z ogledom Trsata in Reke smo z vašimi vodiči doživeli nekaj nepozabnih vtisov. Tudi v vašem domu, Slovenskem domu, ki je, mimogrede, mogočna in lepo opremljena stavba, smo se počutili nadvse prijetno in skoraj kot doma. Uživali smo ob okusni hrani in dobrem vinu. Imeli smo kar nekaj časa, da smo malo pokramljali med seboj. Odmevala je slovenska pesem. Tudi naša igralska in pevska skupina sta doživeli domačnost v lepi dvorani in bili navdušeni nad toplim sprejemom vaše publike. Zelo smo bili ganjeni, ko je med nas prišel tudi gospod Lojze, ki še ni popolnoma okrevал po težkih operacijah. Tvegal je svoje zdravje in nas počastil s svojo prisotnostjo. Resnično ga cenimo in spoštujemo. Zelimo mu dobrega zdravja in še veliko igralskih nastopov.

Naše društvo se v imenu predsednika še enkrat najlepše zahvaljuje za prisrčno gostovanje. Takšna prijetna druženja kar kličejo po nadaljnjem sodelovanju. Če ne prej, se vidimo 10. junija v Gaberkah na otvoritvi obnove kozolca.

HVALA in LEP POZDRAV na Reko!

KULTURNICA GABERKE
Branko Jazbec, tajnik

Ob kulturnem prazniku

Slavko Arbiter:

Spomnimo se in spoštujemo pesnika dr. Franceta Prešerna

Slovenija je po osamosvojitvi lastne države določila tudi državne praznike, namenjene v spomin in zahvalo pomembnim ljudem, zaslužnim za obstanek in kulturni napredek slovenskega naroda nasploh.

Osrednji dan v počastitev slovenskega kulturnega praznika je 8. februar, dan obletnice smrti dr. Franceta Prešerna, ki je bil rojen 3. decembra 1800, umrl pa je leta 1849. Kdo neki od Slovencev ne pozna tega velikega pesnika, romantika svojega časa, razpetega med svojimi ideali in težkim vsakdanjim življenjem.

Ko se je Prešeren v tretjem desetletju 19. stoletja po opravljenem advokatskem izpitu na Dunaju vrnil v rojstno deželo, se je že kot mlad pesnik v Ljubljani nameril na malo avstrofilsko razpoloženo skupino slovenske inteligence, zbrane okoli almanaha Kranjska čbelica. V tem krogu si je Prešeren prišel navzkriž z Jernejem Kopitarjem, znanim slovenskim filologom. Ta je menil, da bi se tedanja slovenska književnost morala pisati in razvijati le na obstoječih izraznih možnostih, ki jih omogočata in nudita domači ruralni govor in pesem. Tedanja slovenska inteligenca je svojo književnost usmerjala predvsem na poučne in preproste nabožne name-ne. Prešeren pa je bil v tem pogledu napreden, svobodomiseln in daljnoviden dejavnik v slovenski književnosti. Ni zanikal potrebe po takšni obliki književnosti ali ji oporekal, vendar je zagovarjal popolnoma svobodno umetniško književno ustvarjalnost in se tudi sam odločil zanjo. Tedanji slovenski jezik se je začel razvijati in oblikovati po vzoru evropske književnosti. Opiral se je predvsem na romansko književno obliko izražanja – sonet, romanca, tercina, glosa itn. – in s tem dokazal, da je slovenski jezik prav zares primeren za vsako obliko lepe književnosti.

Poleg globoke miselne poezije, pretkane s humanizmom in po vzoru antične, posebej pa romanske književnosti, je Prešeren ustvarjal domačo slovensko pesem in se seveda tudi kritično oziral na domačo književnost.

Z vztrajnim delom in genialno sposobnostjo je Prešeren tedanjo nerazvito slovensko književnost brez večje tradicije skoraj popolnoma osamljen vzdignil na raven evropske književnosti, in to v času velikanov peresa, kot so bili Poljak Mickiewicz (1798–1855), Rus Puškin (1799–1837), Anglež Byron (1788–1824) idr.

Prešeren je bil pesnik in prerok, opazovalec in priča tedaj poniževanega naroda, ki mu je pripadal. Globoko je občutil in tudi pričakoval neizogibne nacionalne in socialne spremembe. Njegova poezija je klic po svobodi in pravici za človeka posameznika, human bratski odnos med ljudmi in narodi, kar je kot oporoko zapisal v politično-domoljubni pesmi Zdravljica.

“Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da koder sonce hodi, prepri iz sveta bo pregnan, da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak.” Te zares preproste dobroželjne besede iz Prešernove Zdravljice so aktualno opozorilo za dogajanja prav danes, v tem vznemirljivem času, ki mu pravimo “globalizacija”.

Vendar je v Prešernovi besedi osrednja ideja slovenstvo. To slovenstvo pa ni nikakršna omejena domačnost ali sentimentalna idiličnost, plah in ozkosrčen pogled na življenje. Njegovo slovenstvo je globoko, tako globoko, kakor je lahko občutljivo človeško srce napolnjeno z obupom, s strahom in strastjo, strastjo in bolečino, po duhu pa tako široko, prostrano kakor ves svet.

Prešeren je s svojim pisanjem gojil in ustvarjal vse mogoče pesniške oblike: tercine, ottavo, rimo, špansko asonanco, distih, glosa, gazelo, sonet in poudarjen sonet (Sonetni venec) še z akrostihom povrhu. Če se dobro poglobimo v Prešernovo književno delo, bomo opazili, da niti ena njegova vrstica ali kitica ni pisana zaradi lepoglasja in oblike, marveč da je vsa zunanja oblika pokorna in vdana služabnica pesnikovega duha in njegove plemenite ideje.

Prešernova poezija je na tisti visoki ravni popolnosti, ko oblika in vsebina nista ločeni, marveč sta eno, plod pesnikovega snovanja iz duše. In kot sta oblika in vsebina pri njegovi poeziji eno, tako je eno Prešeren človek in Prešeren poet. Za vsako njegovo pesmijo in vsakim njegovim stihom čutimo novo sled njegovega plemenitega ljudskega duha. Pri njem ni nič naključnega, približnega ali zavoljo lepega rečenega. V Prešernovi poeziji se vse veže in plete samo zato, da bi nam bila jasnejša vsaka duševna poteza poetove fizionimije.

Prešeren v življenju ni bil ravno srečen človek, posebno ne v ljubezni. Toda če bi bil srečen v ljubezni, danes prav gotovo ne bi imeli Prešernovega Sonetnega venca, ki v sebi nosi dve temeljni komponenti, brezmejno ljubezen do Primičeve Julije in domovine Slovenije. Njegovo poslanstvo je bilo: vse potrpeti, vse preboleti, zatreti up in strah, kar pomeni odpovedati se vsej sreči na svetu in se tako prek vsega pozemeljskega povzpeti do najglobljih spoznanj zase in za svoj narod. Tudi v pesmi Pevcu nam je povedal, kako se je zavedal svoje dolžnosti, ki mu jo z vso neizprosnostjo nalaga pesniški stan: “Stanu se svojega spomni, trpi brez miru.”

Pretresljivo ganljiva je tudi Prešernova epska pesnitev s poudarjeno lirično intonacijo, pesem Krst pri Savici. Fabula je povezana s slovensko zgodovino v obdobju pokristjanjevanja Slovencev v 8. stoletju in predstavlja intimno dramo med deviško junakinjo Bogomilo, ki sprejme “*no vero*”, in Črtomirjem, poraženim junakom za “*vero staršev*”. Ta domnevna dogajanja pesnik postavlja v slikovito okolico Bleda in Bohinja, “*kraju podobe raja*”, da bi bile romantična nesrečna ljubezen, deviška zaobljuba

in samoodpoved kot žrtev za ideale še bolj poudarjene. Samo z žrtvijo in odpovedjo je mogla nastati njegova knjiga Poezije. Zaradi nje je hotel in lahko trpel, zavoljo nje se je odpovedal celo smrti.

Ne pozabimo si vzeti Prešernove knjige s seboj, kadar se poslavljamo od doma. Naj nam bo spremljevalka vedno in povsod, vedno pri roki za morebitno tolažbo in optimistično razmišljanje. Omislimo si njegovo knjigo in se poglobljajmo vanjo; potem ne bo treba reči, da naj se ne ločimo od nje. Čim bolj se bomo poglobljali v Prešernov svet, več lepote bo žarelo iz njegove knjige in vedno bolj nas bo vabilo k njej. In spoštovali bomo Prešerna, kakor je vreden spoštovanja, ta enkratni dejavnik ljudske plemenitosti.

Prešerna spoštovati in slediti njegovi misli pomeni spoštovati resnico in pravico, ljubiti slovenstvo brez šovinizma, ljubiti človeštvo, vse narode tega sveta, toda brez hlapčevstva in ponižanj, vsak z vsakim, enak z enakim in z medsebojnim spoštovanjem.

Prešeren je s svojo visoko vredno knjigo, ki govori o človekoljubju in spoštovanju vseh narodov, slovenskemu narodu pridobil pravico stati v krogu kulturnega človeštva, čeprav je majhen, a ne nepomemben član mednarodne kulturne skupnosti. Pomnimo to, posebno mi, ki nas je usoda postavila na rob slovenstva, vendar v službi za ohranitev in tudi izpopolnjevanje materne slovenske besede.

Spoštovati Prešerna pesnika in Prešerna človeka se pravi ljubiti svobodo misli in besede svetovnega nazora in vere, pomeni tudi spoštovati človeštvo in človeka pri delu in trudu za plemenite ideje in cilje.

Globoko spoznati Prešerna pomeni razumeti sebe in vzeti svojo usodo nase, čeprav bridko in težko, jo preizkusiti do visoke ravni grenkobe in jo premagovati za blagor vsesplošnega življenja.

Umetnik ne more biti vsak, človek pa lahko – le če po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu nasploh, to pa je lahko vsak od nas.

Prešernova rojstna hiša,
Vrba na Gorenjskem

DOGODKI JANUAR

8. januar

Darko Mohar: Izlet planinske skupine v Istro

Za prvi izlet v novem letu smo se odločili za sprehod po Istri. Prvi izlet v letu naj bi bil primeren za vse člane in pomenil dober uvod v napore, ki bodo sledili. Maria kot domačina v Istri smo izbrali, da zadevo organizira. In to je storil odlično. Prvič nas je presenetil takoj na začetku pred Pazinom, ko nas je opozoril na izredno slikovit slap na Pazinščici pri Zarečju. Čeprav je skoraj ob sami cesti in smo se vsi že neštetokrat peljali mimo, ni nihče izmed nas vedel, da tam obstaja nekaj tako lepega.

Devetindvajset udeležencev je prispelo z avtobusom v Pazin v dopoldanskih urah. Tisti, ki niso bili za hojo, so ostali v mestu, ostali smo krenili po sprehajalni poti čez vasico Gortanov vrh proti Ber-

mu. Markirana steza je vodila čez istrske gričke, najvišja točka ni preseгла 450 metrov nadmorske višine. Sončen dan in krasni razgledi, predvsem na Pazinsko kotlino, Učko in Cičarijo pod snegom so navdušili udeležence. Po dveh urah lahke hoje smo prispeli do cerkvice Sv. Marije na Škriljah pri Bermu. V njej so ohranjene freske mojstra Vincenta iz Kastva, ki sodijo med najpomembnejše dosežke srednjeveškega slikarstva v Istri. Večinoma predstavljajo detajle iz Marijinega in Jezusovega življenja. Najbolj znana freska je Mrtvaški ples, ki prikazuje človekovo usodo, skupno vsem, ne glede na položaj, moč in bogastvo. Posebno presenečenje so številni glagoljaški grafiti, z ostrimi predmeti vrezani v posamezne freske, ki dokazujejo, da pisanje po zidovih ni izum današnjih časov.

Avtobus, s katerim so prispeli tudi preostali člani skupine, nas je čakal pri cerkvi Svetega Martina v Bermu. Beram je zelo staro mesto, zgodovinsko sega še v železno dobo, kar dokazuje nekropola na južnih obronkih mesta. Pozneje so na ostankih tega naselja zgrajene rimske utrdbe in srednjeveški kaštel. Cerkev Svetega Martina je zgrajena v začetku 20. stoletja kot neoromanska cerkev, leži pa na mestu starejše gotske cerkve iz leta

1431, katere del je vgrajen v novo cerkev in ga lahko vidimo za glavnim oltarjem. Freske v tej cerkvi so starejše od tistih v Sv. Mariji. Avtor oltarne slike in novi cerkvi je znani hrvaški slikar Celestin Medović.

Biti v Istri in ne poskusiti njihovega vina je seveda greh, zato smo nekaj časa pred odhodom v Pazin izgubili v istrski kleti. Domačin je bil kar zadovoljen, saj je precej litrov vina krenilo na pot proti Reki. V Pazinu je bil na programu še ogled pazinskega kaštela, ki je najbolj ohranjena srednjeveška trdnjava v Istri. Prvič se omenja na pisanih dokumentih leta 983, pozneje pa je pogosto menjal gospodarje. Danes je v kaštelu razstava Etnografskega muzeja Istre in Mestnega muzeja Pazin. Iz posameznih zbirk lahko izvemo marsikaj zanimivega o preteklosti in načinu življenja v Istri.

Ko smo pojedli vse sendviče in sadje, ura pa je krepko prekoračila dve popoldan, se je v skupini začutila rahla živčnost. Lakota je začela vplivati na naše organizme in čim hitreje smo morali pristopiti k zadnjemu delu izleta. Pri kmečkem turizmu v Dušanih je bilo organizirano kosilo, ki ga je popestril harmonikar. Tako se je ob zelo dobri domači istrski jedi in s plesom končal prvi od letošnjih izletov. Upam, da bomo takšno vzdušje in polet zadržali vse leto.

20. januar

Hrvaški kulturni dom na Sušaku, MISFITS (z):

Mi snemamo film in ti si zvezda, gledališka predstava

Predstava v produkciji E.P.I. Centra in Gledališča Glej iz Ljubljane, v režiji in koreografiji Sebastijana Horvata ter dramaturgiji Petre Veber, je nastala po besedilu The Hip-Hop Waltz of Euridyce, Reze Abdoha in v prevodu Nataše Matjašec.

Ukvarja se z anatomijo dramske emocije v sodobnem vsakdanjiku. Razgalja stik med klasičnim in modernim - elitistično operno estetiko in bizarno popularno alternativo.

Glavni vlogi v tej zgodbi o ljubezni in smrti, ki napeljuje na misel, da v današnjem svetu težko ubežimo oznaki čustveni invalid, sta odigrala lanska dobitnica nagrade Prešernovega sklada Nataša Matjašec in Miha Nemec.

Sama predstava je pravzaprav silovit in divji show s petjem in plesom, nabit z močnimi emocijami. Osrednja tema je odnos med ljubimcema, ki sta pred razidom, in njuna skupna življenjska zgodba.... Kljub temu, da v predstavi nastopata le dva igralca, jima je uspelo vzpostaviti stik z občinstvom in z ljubezenskimi prizori zbuditi iskrene emocije ter ga nasmejati.

Nikolina Jajac

21. januar

Slovenski dom KPD Bazovica: Kulturnica Gaberke, kulturni večer

V okviru sodelovanja z društvi iz Slovenije se je na odru dvorane KPD Bazovica predstavilo Kulturno-turistično društvo Kulturnica

Na koncu smo skupaj zapeli

iz Gaberk pri Šoštanju. Društvo je pred več kot desetletjem nastalo na pobudo zanesenjakov, ki so zbirali in želeli ohraniti kulturno dediščino svojega kraja.

Večer je z ljudskim petjem napovedala pevska skupina Gabrški cvet, pevke pa je na harmoniki spremljal Boštjan Jevšnik. Zatem so mladi člani igralske skupine, nekdanje močne in prepoznavne v delovanju društva, uprizorili komedijo Prva colnaga avtorja in režiserja Petra Lipnikarja. Dogaja se v gostilni, kjer se skupina knapov pogovarja o delu v rudniku, a kaže, da je najpomembnejše, kako zapiti prvo plačo ... Urška Videmšek, Anja Zaljubershek, Dejan Spital, Mario Lipnikar in Grega Ravljen so se na svojem prvem nastopu in reški premieri do-

bro odrezali in skupaj z Gabrškim cvetom za uspešen nastop poželi dolgotrajno in navdušeno ploskanje polne dvorane. Nastopajočim se je za obisk zahvalil predsednik Bazovice Vitomir Vitaz, vodilni predstavnik gabrške Kulturnice Franc Šteharnik pa je izrazil veliko zadovoljstvo nad izredno gostoljubnostjo članov društva, ki so gostom pripravili prisrčen sprejem in jih pred nastopom popeljali na ogled Reke in Trsata; posebej pa se je Franc Šteharnik zahvalil pobudniku srečanja, vodji dramske skupine Bazovice Alojzu Useniku, ki se je prireditve udeležil kljub okrevanju po nedavnem zdravniškem posegu. Večer je po prijetnem in sproščenem druženju sklenil dogovor o obisku pevskega zbora in dramske skupine Bazovice v Ga-

berkah v začetku junija. Za dramsko skupino bo to drugi nastop v Gaberkah; prvič se je predstavila pred letom dni s komedijo Piknik s tvojo ženo Andreja Jelačina v režiji Alojza Usenika. M.M.

Aleksander Grudnik: Prva colnga na Reki

Med Velenjem in Topolšico leži v dolini ob hudourniku Velunja naselje Gaberke z okoli 840 prebivalci. Na južni strani je omejeno z Družmirskim jezerom, na vzhodu in zahodu s hribi, na severu pa se konča z ozko dolino hudournika Velunje. Gaberke so ena redkih vasi, ki postaja z leti vedno manjša in krajša. Na južni strani proti Šoštanju je namreč pridobivalni prostor premogovnika Velenje, zaradi česar se to območje pogreza; v dobrih 25 letih so se morali samo iz spodnjega dela Gaberk izseliti domačini iz okoli 30 domačij. Te domačije so pozneje tudi porušili. Preseljevanje pa še ni končano, saj bodo rudarji še nekaj časa aktivno kopali lignit pod zemljo. V vasi imamo cerkev Svetega Urha, moderen gasilski dom z veliko dvorano, dom krajanov, trgovino, gostišče in dva bifeja. Značilnost vasi je tudi veliko število aktivnih društev. Najštevilčnejše je gasilsko društvo, sledijo pa mu kulturno-turistično društvo Kulturnica, mladinsko društvo, športno društvo, planinska sekcija, organizacija Rdečega križa in zveza borcev. Zaradi obilice društev lahko zatrdim, da je večina vaščanov včlanjenih v vsaj dve društvi. To je tudi eden od vzrokov, da so društva med sabo zelo povezana in si medsebojno pomagajo.

Pred več desetletji je v Gaberkah delovala priljubljena gledališka skupina. Vaje in predstave so se odvijale v nekdanjem, pred leti porušeni gasilskem domu Gaberke, in sicer v jesenskem in zimskem času, ko je na poljih in travnikih zmanjkalo dela. Sčasoma je gledališka skupina razpadla in s tem tudi za nekaj časa resna kulturna dejavnost v Gaberkah. Na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja so se združili enako misleči ljudje, da bi nekaj naredili za višjo kulturno raven v vasi. Začeli so s tem, da so enkrat letno organizirali pustni karneval. Po nekaj letih so želeli dejavnost razširiti, zato so ustanovili Kulturno-turistično društvo Kulturnica. Vse leto se v okviru društva odvija cela paleta prireditve, med katerimi so bile še do predlani turistično najodmevnejše znamenite Kravje dirke. Poleg prikazovanja starodavne, že pozabljene domače obrti sta bila glavna atrakcija prireditve konjski galop in kravje dirke. Prav gotovo se vam bo zdelo neverjetno, da bi krave lahko dirkale. Pa je res. Kravo jezdi jahač, vodi pa jo vodič. Morda so bile prvo leto krave res rahlo zmedene in počasne, z leti pa so postajale vse hitrejše. Na dirke so pozneje namreč prijavljali krave, ki se vse leto pasejo na prostem in imajo zato veliko kondicije. Pa tudi kmetje so začeli nekaj tednov pred prireditvijo krave počasi privajati na 50-metrsko dirko. Zadnje kravje dirke so bile avgusta 2004, lani pa jih je preprečil dež. Zaradi prevelikih stroškov in težav z organizacijo smo se odločili, da to dolgoletno tradicijo Kravjih dirk prekinemo. Do poletja si bomo že izmislili kaj novega in atraktivnega.

Kulturnica Gaberke poleg kulturnih prireditev skrbi tudi za lepši videz kraja in ohranjanje kulturne dediščine. Eden naših največjih projektov je obnova Ravljenove kovačnice ob hudourniku Velunja. S pomočjo zavoda za spomeniško varstvo in občine Šoštanj bomo popolnoma obnovili že precej dotrajano kovačnico, za katero upamo, da bo v dveh letih odprla svoja vrata za obiskovalce.

Lansko leto smo iz ugrezninskega območja premogovnika Velenje rešili 70 let star kozolec in ga predstavili na varnejše območje. Kozolec so namreč nameravali podreti in les uporabiti za kurjavo. Za predstavitev kozolca pa je bila potrebna obširna akcija, saj je bilo treba kozolec popolnoma razstaviti, ga prepeljati na novo lokacijo, obnoviti dotrajane dele in ga nato znova sestaviti. Kozolec bomo uporabljali v društvene namene, pod njim pa načrtujemo tudi gledališke predstave. V navadi je že, da se vsaj enkrat letno skupina odrskih »zagretežev« zbere skupaj in naštudira eno gledališko igro. To je po navadi komedija, katere premiera je navadno ob proslavi kulturnega praznika. Tudi lani jeseni se je našla takšna ekipa in v kratkem času naštudirala kratko komedijo avtorja Petra Rezmana z naslovom Prva colnga. Zgodba opisuje življenje knapov (rudarjev) v prostem času in na delu. Velik del moške populacije Šaleške doline, del katere so tudi Gaberke, služi svoj kruh v jami premogovnika Velenje, zato jim je vsebina zelo blizu. Včasih je bila tradicija, da so rudarji svojo prvo »colngo« popolnoma zapili. Sicer ne kar naenkrat v enem dnevu, do naslednje plače pa zagotovo. Zato

ni čudno, da so jih natakarike predvsem v času »colnge« oboževale, saj so v gostilni zapravili veliko denarja. Spletla se je tudi kakšna ljubezenska vez. Igralci v igri uporabljajo izvirni jezik, ki ga uporabljajo knapi med delom. Zato tudi niso redke pobožne kletvice, saj jo rudarjem v jami marsikdaj zagodejo narava ali sodelavci. V naši predstavi je dogajanje postavljeno na dve lokaciji – v gostilno in v jamo. Mlada natakariča se zaljubi v vajenca, ki prav takrat praznuje svojo prvo plačo. Praznovanje se zavleče in knapi preživijo dan v gostilni, tako da morajo iti v službo kar iz nje. Potem pa gre v jami vse narobe. Delo ni opravljeno, kot bi moralo biti, zaradi utrujenosti pa si knapi vzamejo čas in malo podremajo. Žal ta počitek prekine njihov nadzornik, ki nima razumevanja za utrujene knape, saj mora biti po njegovem delo opravljeno.

S to predstavo se je 21. januarja 2006 Kulturnica predstavila na svojem obisku Kulturno prosvetnega društva Bazovica. Kulturnica je s predstavnikom Kulturno prosvetnega društva Bazovica Lojzetom Usenikom prve stike navezala junija leta 2004 na Linhartovem srečanju v Gaberkah. Pred letom dni je njihova dramska skupina v dvorani gasilskega društva Gaberke zaigrala 117. uprizoritev komedije Piknik s tvojo ženo. Takrat so nas povabili, naj se oglasimo pri njih na Reki. Tako je prišel dan obiska. Zjutraj ob pol osmi uri smo naložili avtobus z vsemi rekviziti in pol ure pozneje veseli krenili iz Gaberk. Pot nas je vodila po avtocesti do Ilirske Bistrice; tam smo zavili proti mejnemu prehodu. Ko smo skozi predore

prispeli v Trsat, je naš vodič, ki je bil nazadnje v Reki pred 20 leti, šoferja najprej napačno usmeril. Zato smo naredili krog skozi mesto in se na koncu spet znašli na vrhu hriba. Potem sem vzel v roke načrt mesta in hitro nam je uspelo priti do športne dvorane, t. i. Dvorane mladosti, kjer smo bili dogovorjeni z gostitelji. Kot prebivalci predalpskega območja smo pozimi navajeni na mraz, zato kar nekaj mesecev hodimo okoli v toplih oblačilih. Ta pa so se tistega dne v Reki izkazala za občutno pretopla. Morda tudi zaradi toplega sprejema gostiteljev, ki so nam ob snidenju najprej na kratko predstavili program obiska, nato pa so nas povabili na okrepcilo. Sledil je ogled znamenite cerkve Gospe Trsatske in frančiškanskega samostana. Povzpeli smo se še na mestno trdnjavo, kjer smo uživali ob lepem razgledu na otok Cres in celotno Reko z delom zaledja. Naša zadnja postaja je bil Slovenski dom. Ob vstopu na njegovo dvorišče smo bili presenečeni nad čudovitim parkom ter skoraj pravljичno lepo stavbo. Gostitelji so nam najprej razkazali svojo majhno dvorano, ki nudi občutek domačnosti. Opremljena je z vrhunsko gledališko razsvetljavo ter avdio- in videoopremo. Nato smo si ogledali še prostore, kjer deluje društvo, pevsko dvorano in knjižni-

Gaberke, Cerkev Sv. Urha

co. In že nas je čakalo zelo okusno kosilo. Po kosilu so naši fantje raztegnili harmoniko, pevci so zapeli in skupaj smo se veselili še nekaj časa. Medtem je gledališka skupina postavila sceno, preizkusili so efekte in se pripravili na nastop. Ko je bila ura sedem, je bila dvorana polna občinstva. Predsednik društva Bazovica Vitomir Vitaz nas je v nekaj besedah predstavil občinstvu, podrobneje pa je o Gaberkah in Kulturnici spregovoril naš predsednik Franc Štehnar. Nato so na odru nastopile pevke Gaberški cvet z nekaj svojimi pesmimi in že se je dvignila gledališka zavesa. In rudarji so v oštariji začeli praznovati prvo colngo svojega novega sodelavca ... Pevke so zapele še po koncu prvega dejanja ter ob koncu igre.

V Reki smo skupaj z zamejskimi Slovenci preživeli zelo lep in zanimiv dan. Poleg tega da smo izvedeli marsikaj novega, nas je navdušila gostoljubnost gostiteljev. Posebej se ob tej priložnosti zahvaljujemo g. Lojzetu Useniku, ki je kljub krhkemu zdravju z veseljem obiskal našo predstavo. Razšli smo se z željami, da se še srečamo in obiščemo.

Kulturnica in Bazovica

22. januar

Darko Mohar: Zimski pohod planinske skupine na Viševico

Viševica je vrh v južnem delu Gorskega Kotarja, prvi od številnih vrhov Kapele v smeri od Primorja proti Ogulinskemu polju. Njena kopasta oblika izstopa nad Ličkim poljem in planoto Ravno nad Bribirjem. Skupaj s pogorjem Burnega Bitoraja (zračna razdalja med vrhovi je štiri kilometre) predstavlja edinstven svet, poln samote in divje kraške romantike. Vrh je visok 1428 metrov in se vzdiguje nad gozdom, tako da so z njega prekrasni razgledi proti Vinodolskemu in Tihemu kanalu ter kvarnerskim otokom, na drugi strani pa proti notranjosti in širnim gozdovom Gorskega kotarja. Proti severozahodu pogled seže do slovenskih Alp, seveda ob lepem in jasnem vremenu. Pristopi do vrha so precej dolgi in naporni, potekajo pa v glavnem skozi gozd nato senco, tako da v poletju niso preveč vroči.

Za zimski pohod se prijatelji iz PD Strilež iz Crikvenice odločajo za pristop s planote Ravno nad Bribirjem, in to od planinske postojanke Vagabundova koliba. Vsekakor takega pohoda ni lahko izpeljati; treba je očistiti cestne pristope s primorske strani in narediti gaz do vrha, ker je na tem območju januarja navadno veliko snega. Podobno je bilo tudi letos. Mrzla zima je prinesla obilico snega, ki se je začel že na pobočjih, obrnjenih proti morju. Na pohod smo odšli samo trije člani, skupaj s planinci PD Duga nas je bilo komaj petnajst. Ker so se že začele pustne norčije in ker je vzpon zelo naporen, nisem niti pričakoval, da nas bo kaj dosti več. Na

startu na Ravnem pa se je le zbralo več kot dvesto planincev iz Istre, Reke, Zagreba in Slovenije. Pohod je potekal ob lepem, mrzlem in vetrovnem vremenu in celo z nekaj snega, ki ga je iz notranjosti nanašala precej močna burja, napovedana kot orkanska. Zato domačini niso želeli tvegati in niso dovolili pristopa na vrh. Pohod se je končal na področju, imenovanem Plavuš voda, na katerem se v poletnem času lahko najde izvir pitne vode. Do tod je bilo dve uri in pol hoje, na začetku po poledenem območju, na severnih straneh pa po precej globokem novem snegu. Po uspešnem pohodu je seveda sledilo še druženje v Vagabundovi kolibi in srečna vrnitev domov.

S pohoda na Viševico

25. januar:

Slovenski dom KPD Bazovica

Hinko Poročnik: Čudoviti svet Zgornje Pivke, predavanje

Planinska skupina je po praznikih nadaljevala organizacijo priljubljenih predavanj s projekcijami diapozitivov. Na prvo predavanje v letu 2006 smo povabili predavatelja iz Ilirske Bistrice, člana PD Snežnik Hinka Poročnika, planinca, smučarja, gorskega reševalca in vodjo

bistriških reševalcev. Vrsto let je bil tudi eden glavnih organizatorjev znanega zimskega pohoda na Snežnik, ki pa ga letos žal ne bo. O tem, da bi nam predstavil del svoje zelo bogate zbirke diapozitivov, smo se pogovarjali že pred tremi leti, ko smo kot nova skupina navezovali stike s planinci iz drugih društev. Končno smo ga le uspeli privabiti na Reko. Starejše generacije reških planincev ga kar dobro poznajo, zato je napovedano predavanje tudi zbudilo velik interes in dvorana društva je bila precej polna.

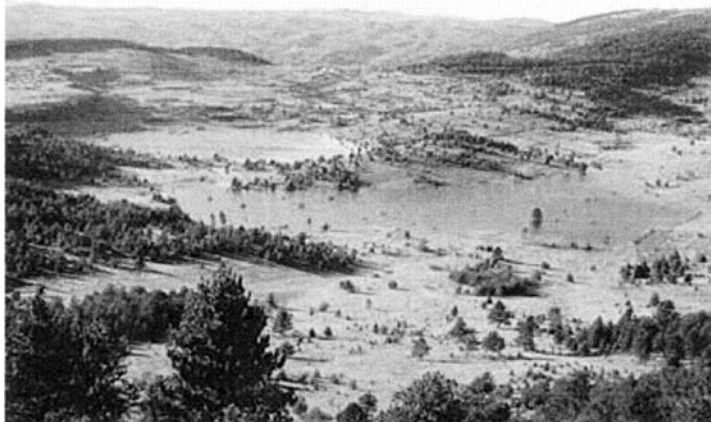
Hinko nas je povedel v kraje, ki so nam tako blizu in skozi katere se zelo pogosto vozimo na poti proti notranjosti Slovenije, pa vendar jih tako slabo poznamo. Še enkrat nam je dokazal, da včasih človek ne sme hiteti, da si mora vzeti malo časa za ogledovanje in raziskovanje in da je treba zaviti z glavne ceste na kako stransko pot. In da je to dejanje skoraj vsakič bogato poplačano s krasnimi doživetji in novimi spoznanji.

Zgornja Pivka je kraško območje, skozi katero teče reka Pivka, malo po površini, malo pod zemljo, pač kot prava kraška reka, med Šem-

bijami oziroma Knežakom in mestecem Pivko, naprej proti Postojni in Nanosu pa se nadaljuje dolina Spodnje Pivke, ki leži na flišnati podlagi in je precej bogata z zemeljskimi vodni tokovi. Ob močnejšem deževju, ko kraški teren ne more pogoltniti vse vode, se ob zgornjem toku reke pojavi sedemnajst jezer, ki so imena v glavnem dobila po kraju, pri katerem ležijo. Jezera nastajajo tako, da podzemna voda zaradi pritiska izbruhne na dan skozi številne odprtine v zemlji in zapolni manjše ali večje kotanje ali dolinice, ki so v sušnem obdobju travniki ali pa obdelovalne površine. Jezera potem živijo svoje življenje, ki lahko traja nekaj tednov pa do več mesecev. Takemu naravnemu ritmu so se prilagodile številne rastline, živali in seveda tudi človek.

Drugi del projekcije ni več potreboval besed. Tiha glasba in prekrasni posnetki so nas peljali skozi svet vode in kamna, svetlobe, barv in tišine. Še sreča, da v tem svetu še ni čutiti večjega vpliva človeka in njegovega uničujočega delovanja in da je še čas, da to zelo slabo poznano področje zavarujemo.

D.M.

NAPOVED FEBRUAR:

8. februar, 18. 30: Slovenski dom KPD Bazovica, In- formacije o študiju v Sloveniji

Strnjene informacije o prijavi, vpisu in pogojih za študij tujih državljanov v RS bo povzela svetovalka Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja CMEPIUS Urša Bajželj. Več v rubriki AKTUALNO.

10. februar, 19.00: Slovenski dom KPD Bazovica, pri- reditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika

Program: MePZ KPD Bazovica, dramska in plesna skupina KPD Bazovica, Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica

Tudi letos bo poseben celovečerni program v mesecu kulture pripravila Zveza kulturnih društev Ilirska Bistrica. Zveza je začela delovati pod okriljem nekdanje SZDL; uradno je bila registrirana leta 1984 kot Zveza kulturnih organizacij, v Zvezo kulturnih društev pa se je preimenovala leta 1998. Združuje 28 društev večinoma ljubiteljske kulture, med njimi tudi KPD Bazovica, njena osnovna naloga pa še vedno ostaja pomoč društvom pri organizaciji prireditev, novih oblikah delovanja, urejanju dokumentacij, izdaji publikacij in pri razpisih. Sodeluje tudi s kulturniki iz sosednjih občin s Hrvaške (Matulji, Klana in Opatija).

Stiki s KPD Bazovica segajo v sedemdeseta leta: bistriški kultur-

niki so obogatili številne prireditve v društvu, dali pobude za več srečanj in literarnih večerov, člani Bazovice pa so pogosto nastopili tudi na prireditvah v organizaciji ZKD. Poleg vsakoletnih obiskov in gostovanj se KPD Bazovica udeležuje tudi nekaterih tradicionalnih prireditev, denimo občinske revije pevskih zborov, posebno mesto pa imajo prireditve v mesecu kulture, ki trajajo od januarja do marca. Navadno se začnejo na občinski praznik 19. januarja, posvečenega spominu na rojstvo pesnika moderne Dragotina Ketteja. Letošnji 29. mesec kulture je združen s praznovanjem 130. obletnice pesnikovega rojstva, osrednja slovesnost pa je bila 22. januarja pred rojstno hišo pesnika na Premi pri Ilirski Bistrici, nadaljevala pa se je na gradu Prem.

Med predstavniki slovenske moderne je bil Dragotin Kette najbolj dozorela pesniška osebnost. Rodil se je 19. januarja 1876 na Premu pri Ilirski Bistrici in umrl 26. aprila 1899 v Ljubljani. Otroška leta je preživel na Premu, v Zagorju, Košani in Pivki, v krajih, kjer je kot učitelj služboval njegov oče. Mater je izgubil pri štirih letih, očeta pa pri petnajstih. Poslej ga je v šolanju občasno finančno podpiral materin stric Janez Valenčič iz Trnovega. Najprej je obiskoval realko v Ljubljani, potem pa prestopil na učiteljsko, a se nato spet vrnil v gimnazijo, ki jo je dokončal v Novem mestu. Po maturi je bil vpoklican k vojakom v Trst, kjer je zbolel in bil zaradi jetike odpuščen. Komaj mesec za tem je umrl v ljubljanski Cukrarni.

Kette je v svojem kratkem, komaj petletnem ustvarjalnem obdobju napisal vrsto pesmi, ki se uvrščajo v sam vrh slovenskega pesništva. Številne med njimi v lahkotnem ritmu in besedi opevajo kmetstvo in doživetja iz narave (Jagned), še več je ljubezenskih pesmi, v katerih prevladujejo zdaj veselo razposajeni, zdaj otožni toni (Na trgu, Na Krki, Kadar za gorami), najmanj pa je pripovednih pesmi (balada Melanholične misli). Do največje miselne globine se je pesnik povzpel v sonetih, s katerimi je prvi po Prešernu dal tej pesniški obliki nov blišč in veljavo, hkrati pa se je duhovno približal evropskemu simbolizmu (ciklus Moj Bog). Kettejevo umetnost je razkril njegov najboljši prijatelj Ivan Cankar, ki je ob pesnikovi smrti zapisal, da je umrl največji talent, kar smo jih imeli od Prešerna dalje. V času svojega življenja ni izdal ničesar v knjižni obliki. Po Kettejevi smrti je njegove pesmi uredil Anton Aškerc in jih leta 1900 izdal pod naslovom Poezije.

Ustvarjal je tudi za otroke. Ti ga poznajo po mladinskih pesmih, pravljicah in basnih. (več: www.zkdib.si, www2.arnes.si/~odkilbistrpo)

M.M.

Delegacija ZKD pred pesnikovim grobom

11. februar, 11.00–12.00:
Slovenski dom KPD Bazovica:
Bralne urice za najmlajše, vodi
Jasna Zazijal Marušić
Organizator: Svet slovenske na-
rodne manjšine PGŽ

Znova vabljeni najmlajši, da prisluhnejo pesmicam o Mačku Muriju Kajetana Koviča in Mehurčkom Otona Župančiča. Članica sveta Jasna Zazijal Marušić bo napovedano uro poskrbela za varstvo otrok in zabavo, starši in stari starši imajo prosto.

12. februar

Izlet planinske skupine na Kamenjak na Rabu

Izlet je primeren za vse člane; tisti, ki ne želijo planinariti, se bodo lahko sprehodili po mestu Rab, ki je s svojimi štirimi zvoniki in prekrasnim parkom eno najlepših mest na vzhodni jadranski obali. Povzpeli se bomo na najvišji vrh otoka, Kamenjak, visok 408 metrov. Upamo, da bomo imeli srečo z vremenom in da bomo lahko uživali v prekrasnih razgledih na kvarnerske otoke in severni Velebit. Vzpona bo za uro in pol. Če nam bo čas dovolil, je v načrtu tudi sprehod po okolici mesta Lopar na severni strani otoka, s krasnimi peščenimi plažami, plitvimi zalivi in enkratnimi razgledi. V Loparju je bil pred več kot sedemnajstimi stoletji rojen sv. Marin. Z Raba je prispel na Apeninski polotok, zaradi svojega krščanskega prepričanja pa je bil pregnan na goro Titan. Tam je zgradil cerkvico, ki je bila začetek nastanka mesta in države San Marino.

Ta težko pričakovani izlet bomo končali s sprehodom po mestu Rabu, več o tem pa prihodnjič.

D. M.

15. februar, 18.00:

Slovenski dom KPD Bazovica: Svet slovenske narodne manjšine PGŽ, sestanek

Sestanek je odprt za javnost, na dnevnem redu: finančno poročilo za leto 2005, program za leto 2006 in koordinacija svetov na županijski ravni.

15. februar, 19.00:

Slovenski dom KPD Bazovica, ustanovitveni sestanek Koordinacije manjšinskih svetov PGŽ

Kot je bilo dogovorjeno na sestanku ob koncu lanskega leta v Slovenskem domu KPD Bazovica, se bodo sveti na županijski ravni povezali v koordinacijo in v skupnem nastopu od županijskih oblasti zahtevali spoštovanje zakonskih obveznosti, kar pomeni predvsem zagotovitev prostorov in več sredstev za delovanje. Član koordinacije bo tudi svet slovenske narodne manjšine občine Lovran.

Koordinacija PGZ:
Iniciativni sestanek novembra lani
v Bazovici

28. februar: Pustovanje

Pred tremi leti, ko smo se vračali z izleta na Osorščico na Lošinju, je Metka predlagala, da planinska skupina na pustni torek organizira pustovanje. Ideja jo je tako navdušila, da je že takoj vedela, kaj bi oblekla. Njeno navdušenje se je preneslo na preostale udeležence izleta, tako da smo se na Reko vr-

nili precej šemasti. Letošnje pusto-
vanje bo tako že tretje in upamo,
da se ga bodo udeležili vsi člani
Bazovice in da bodo maske vsaj
približno tako dobre, kot so bile v
minulih dveh letih.

D.M.

Reški karneval 2005:
nagrajena fotografija,
avtor Karel Dragan Došen

ZBIRAMO PODATKE O
SLOVENSKIH
GOSPODARSTVENIKIH
NA HRVAŠKEM
INFORMACIJE:
SREDA 10-12 URE
vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr

PRILOGA IZ LIBURNIJE, Vasja Simonič:

Takoj po novem letu smo iz bliž-
nje Ilirske Bistrice prejeli prijazno
pismo upokojenega učitelja Vojka
Čeligoja:

Cenjeni g. Vasja Simonič!
Dragi člani Slovenskega kulturne-
ga društva Snežnik!
Iz Primorskih novic sem zvedel za
Vaše na novo ustanovljeno dru-
štvo! Bravo! Iskreno čestitam in
želim društvu in članstvu kar naj-
več uspeha in živahne dejavnosti.
Veselim se tudi srečanj in prijazne-
ga klepeta!
Srečno, srečno tudi z mnogimi no-
voletnimi željami!
Vojko Čeligoj, upok. učitelj

Zanimalo nas je, kako se širijo in-
formacije, in ugotovili smo, da je
novinar Tomo Šajn za Primorske
novice napisal članek o SKD Snež-
nik, ki je objavljen tudi na spletni
strani <http://www.gore-ljudje.net>
in tako dostopen po vsem svetu. Iz
njega smo tudi mi izvedeli, da smo
že tretje slovensko društvo s tem
imenom: eno je v južni Avstraliji v
mestih Albury-Wodonga, drugo pa
v Luksemburgu.

Če tudi vas zanimajo dogajanja z
one strani meje, vam časopis Pri-
morske novice priporočamo na
spletni strani
<http://www.prim-nov.si>

Primorske novice, 7. januar:
Najmlajše slovensko društvo na
Hrvaškem Snežnik ob morju
S koncem skupne jugoslovanske
države in osamosvojitvijo Slovenije
in Hrvaške so se začeli naši rojaki

v sosednji državi pospešeno združevati v kulturna društva. Obema najstarejšima društvoma, Bazovici z Reke in Slovenskemu domu iz Zagreba, so se pridružila številna sorodna po vsej Hrvaški, zato so ustanovili tudi Zvezo slovenskih društev.

Med najmlajšimi slovenskimi društvi v sosednji državi je Slovensko kulturno društvo (SKD) Snežnik iz Lovrana, znanega letoviškega mesta pod Učko. In zakaj so dali naši rojaki svojemu društvu ime ravno Snežnik? Odgovor je zanimiv. Iz Lovrana, ki je stisnjen pod strma pobočja 1396 metrov visoke Učke, se namreč – kot edini del slovenskega ozemlja – vidi vrh natančno 400 metrov višjega Snežnika. Ravno zato je po njem dobilo lovransko društvo tudi ime.

V mesečniku Kažipot, glasilu slovenske skupnosti, živeče na Reki in v Primorsko-goranski županiji, je predsednik SKD Snežnik Vasja Simonič predstavil začetno delovanje. "SKD Snežnik ima, tako kot vsi otroci, težave s prvimi koraki, vsi pa se trudimo, da bi čim prej shodili. Velik korak naprej je bil storjen, ko nam je občinska uprava dodelila prostore za delovanje."

Da slovenska skupnost na tem delu Kvarnerja ni maloštevilna in da nekaj pomeni, pove podatek, da je njihov član Edvard Primožič podžupan lovranske občine. In če se vrnemo k hribu Snežnik, ki je botroval imenu društva, je treba zapisati, da so si ob ustanovitvi zadali nalogo povzpeti se nanj, vendar jim to še ni uspelo. Obisk Snežnika so preložili na letošnjo jesen.

Tudi sicer so prve stike z matično domovino na kulturnem področju navezali z obmejno ilirskobistriško občino.

Na njihovo pobudo je namreč lovranski mešani zbor, ki ga vodi Franjo Bravdica (tudi dirigent zbora KPD Bazovica) julija lani nastopil v Podgradu, na enem od koncertov revije pevskih zborov bistriške občine. Razgibani kulturni dejavnosti v SKD Snežnik, ki je v kratkem času organiziralo vrsto zanimivih srečanj in prireditev, se je lani pridružil tudi tečaj slovenskega jezika. Tečaj poteka v okviru programa slovenskega ministrstva za šolstvo in šport, obiskuje pa ga enajst članov društva iz Lovrana in sosednjih krajev.

Snežnik, 1796 m

Dobili smo novega veleposlanika na Hrvaškem, to je dr. Milan Orožen Adamič

Pred novim letom se nam je oglašil s čestitko, takoj po praznikih pa nas je skupaj s soprogo mag. Andrejo Orožen Adamič povabil na sprejem ob dnevu samostojnosti in enotnosti RS.

Sprejem je bil v Slovenskem domu v Zagrebu. Tu smo imeli priložnost osebno spoznati veleposlanika in z njim tudi malo pokramljati, čeprav je bilo še veliko drugih gostov, ki so ga želeli spoznati. Med drugimi sta bila navzoča tudi zagrebški župan Milan Bandić in predsednik Sveta narodnih manjšin RH dr. Aleksandar Tolnauer.

Veleposlanika je najprej pozdravil gospod Darko Šonc kot predsednik matičnega društva v Zagrebu, nato pa je vse goste nagovoril veleposlanik s kratkim, a zanimivim govorom.

Sprejem se je neformalno nadaljeval po skupinicah. Vseskozi je bilo veliko ljudi okoli Bobija Marottija, znanega upokojenega hrvaškega igralca, ki se vedno rad udeležuje srečanj v Slovenskem domu in s svojim humorjem popestri taka srečanja.

NESPREGLEDANO

- EUROBAROMETER 64

Slovenija je skupaj z Grčijo največja zagovornica širitve EU, saj proces podpira kar 74 % njenih državljanov, medtem ko je povprečje v Uniji 49 %. Slovenci bi v EU najraje videli Švico in Norveško (93 in 92 %), najmanj pa Hrvaško, Turčijo in Albanijo (59, 49 in 48 %). Čeprav je Slovenija pri podpori širitvi

EU na prvem mestu, pa se njeno navdušenje, kot kaže standardni jesenski Eurobarometer, zmanjšuje.

(www.evropa.gov.si/javno-mnenje)

AKTUALNO

- PREDSEDNIK RS DR. JANEZ DRNOVŠEK OBOGATIL POLITIČNO SCENO

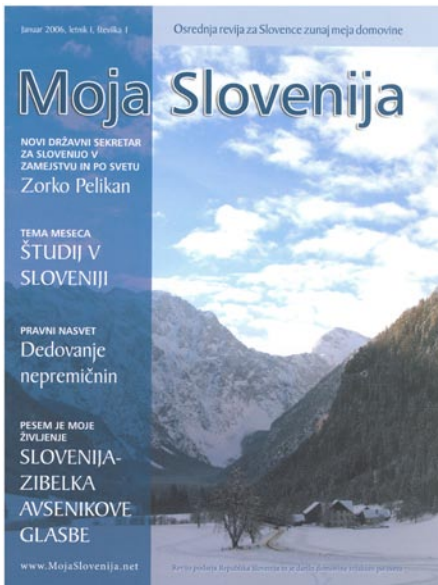

Dr. Janez Drnovšek se je v zadnjega pol leta, kot piše Delo 21. januarja, iz nepredvidljivega in skoraj nevidnega politika prelevil v političnega svetovnega popotnika. Brez napovedi se je čez noč lotil reševanja velikih problemov. V Organizaciji združenih narodov je spregovoril o nevarnostih segrevanja ozračja in se postavil na stran ponižanih in razžaljenih prebivalcev planeta. V nasprotju s tradicijo svoje celotne politične kariere je začel govoriti jasno in nedvoumno. Predlagal je hiter odgovor na kosovsko vprašanje, pozval na mobilizacijo sveta za rešitev vojne v Darfurju na jugozahodu Sudana, odpotoval v Pariz in

New York ter v la Paz na inavguracijo novega bolivijškega predsednika Eva Moralesa. Članstvo v stranki Liberalna demokracija Slovenije je zamrznil, odkar je nastopil funkcijo predsednika, dne 30. januarja letos pa je, kot omenja sporočilo za javnost, izstopil iz stranke in se bo posvetil civilno-družbenemu gibanju Gibanje za pravičnost in razvoj. (več: www.up-rs.si)

- MOJA SLOVENIJA

Izšla je nova revija za Slovence po svetu; na ogled je v društvu in na spletni strani www.mojaslovenija.net

Prve številke novega mesečnika Moja Slovenija so se člani reške Bazovice in lovranskega Snežnika razveselili, kot so veseli vseh novih vsebin in vsakega tiska v slovenskem jeziku, pravijo. Obenem izražajo upanje, da se bodo pristoj-

ni v Sloveniji le zavzeli in omogočili vnovično izhajanje priljubljene revije Slovenija.svet. Posebej željno to pričakuje vodja dramske skupine Bazovice Alojz Usenik, ki Rodne grude in njene naslednice Slovenija.svet nikakor ne more pozabiti. Poudarja, da je revijo redno prejemal na domači naslov, užival v pestri in zanimivi vsebini, zahvaljujoč številnim informacijam pa tudi navezal vrsto stikov z društvi v zamejstvu in Sloveniji.

VSEBINA

- 21 AKOŠTNI NASLOVI
- 24 ZORKO PELIKAN
- 28 INTERVJU BORS PLESKOVIČ
- 31 SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES
- 32 DOSEŽNI DOMOVINE
- 34 DOMOVINA V LETU 2005
- 35 OSLEDENJO DRUŠTVA SLOVENIJA V SVETU
- 36 ZA ZAMKE
- 38 IZ ŽIVLJENJA CERKEV
- 39 INTERVJU ANTON JAVNIK
- 20 TEMI MESAČA: ŠTUDIJE
- 24 KOLEDAR
- 26 POVRTNIKI DRUŠTVA BATAJGLI
- 28 ESTER UŠA ANDERSEN
- 30 GOSPODARSKO SODELOVANJE
- 32 LUPŠČNI KOJARI
- 33 ATLAS SLOVENIJE
- 34 BRANJA ZNAČJA
- 35 IZKOVNI PEHARČI
- 37 PRAVNI NASVET
- 38 MLADA MLADA
- 40 IVOŠKOVA KOLEZNICA
- 41 PESEM JE MOJE ŽIVLJENJE
- 43 IVOŠKOVA
- 44 ZA SLOVENIJSKO MIMO
- 46 RELO
- 47 ZA LAHRO NOČ
- 48 ŠPORT
- 49 PONDETEK V AVSEŠČINI
- 50 PONDETEK V ŠNANŠIČI
- 51 IVOŠKOVA

Kaj prinaša Moja Slovenija v letu 2006?

20 Tema meseca
V tako imenovani toski meseci bomo vsaki mesec predstavili eno od šestih izbranih pesnikov. In se včasih na želje naših bralcev na tujem. Za prvič smo pripravili člank o tem, kako lahko vstopi Slovencev po svetu. Izdajajo na slovenskih univerzah in katere pogodbo naj pri tem pripravijo.

23 KOLEDAR
34 BRANJA ZNAČJA
35 IZKOVNI PEHARČI

42 Iščevo korenine
Sama država slovenskega doma lahko naše ljudi in vrnijo. Mišči vsja tudi na tuj. Zato nam sporočite, kaj so naše korenine in kaj je naša zgodovina. Mišči sičste starija prijatelj, našica, v katerim ste tegušli sili, ali pa bomo, v katero se niste odšli. In sledite. Pišite nam in pomagali vam bomo postaviti slovenske korenine.

43 Slovensko izročilo
Se veste, kako se je v časih ob svetovni vojni odšlo do tuj? Se pomnite, kako doli prava slovenska pesnica? Kaj pa stare bajke in prepovedi: jih se znate povedati svojim vnukom?

36 Slovenski jezik
Pravijo se bomo trudili, da boste vsaki pravi slovenski slovenski jezik. Skupaj bomo stali stare besede in razlagali njihovo pomen, se učili pravopisa, obnavljali se pravi slovenski jezik. Kar pa vemo, da na naših svet stoji, posebej njim namenjemo razdelo o bratje znači. Vemo, da se v vsakih slovenskih skupnostih bratje znači. In prvič, vendar je bratje pridržati vsem slovenskim kolegom po svetu, da se bo bratje in govorila slovensko po prvič zamenjali obliki in pridržali!

Moja Slovenija 4 januar 2006

Iz vsebine

- SLOMAK: Poziv novemu vodstvu RTV Slovenija

Predsednik Slovenske manjšinske koordinacije SLOMAK Rudi Pavšič je novoimenovanemu predsedniku programskega sveta RTV Slovenija Stanetu Grandi poslal pismo, v katerem med drugim izraža pričar-

kovanje, da bo Slovenija omogočila oblikovanje strateškega programa za slovenske skupnosti v sosednjih državah in jih vključila v splošne razvojne silnice. Ob tem omenja lanski predlog SLOMAK-a, da bi v Svetu RTVS zagotovili mesto tudi predstavniku slovenske manjšine, česar pa novi zakon ni upošteval, in dodaja prepričanje, da bi Slovenci v sosednjih državah lahko prispevali k ustvarjanju sporedov RTVS, predvsem v duhu večkrat poudarjenega skupnega kulturnega prostora. Pavšič opozarja tudi na nekatera nerešena vprašanja s področja medijev in predvsem na zagotovitev možnosti za spremljanje programov RTVS v sosednjih državah na območju, kjer živi slovenska skupnost. Pismo zaključuje z upanjem, da bi v neposrednem pogovoru lahko izpostavili omenjeno problematiko in skupaj poiskali primerno rešitev. (www.primorski.it)

- ŠTUDIJ V SLOVENIJI: INFORMATIVNI DAN 10. februarja

Informacije v KPD Bazovica 8. februarja ob 18.30, sodeluje svetovalka CMEPIUS Urša Bajželj

Razpis za šolsko leto 2006/07 je izšel 31. januarja, informativni dan za redni študij v Sloveniji je 10. februarja, rok za prvo prijavo je 8. marec. Informacije o vpisnih pogojih za tuje državljane in štipendijah za potomce slovenskega rodu bo v KPD Bazovica posredovala svetovalka Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja CMEPIUS Urša Bajželj.

Več informacij med dežurstvom Sveta slovenske narodne manjšine PGŽ (sreda 10.00–12.00, tel.: 324 321, gsm: 091 593 6086, e-pošta: vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr) in na spletni strani: www.vpis.uni-lj.si.

Informacije o študiju v preostalih evropskih državah ali vključevanju v različne mednarodne projekte mladih so na vpogled na spletnih straneh EURODESK – mreže nacionalnih partnerjev v 27 evropskih državah, ki skrbijo za posredovanje informacij o bivanju, izobraževanju ali usposabljanju, delu in drugih možnostih na evropski ravni.

e-pošta:

eurodesk@mladina.movit.si

splet: <http://mladina.movit.si>

www.eurodesk.org

<http://europa.eu.int/youth/>

VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJ:

Prijava: od 1. februarja do 8. marca 2006, obrazec DZS 1,71/1, elektronska prijava po 6. februarju. Razpis Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem in samostojnih visokošolskih zavodov za vpis v študijskem letu 2006/2007 je na spletnih straneh www.uni-lj.si in www.vpis.uni-mb.si.

TUJI DRŽAVLJANI: Pravilnik o razpisu za vpis in izvedbo vpisa v visokem šolstvu (Ur. l. RS, št. 11-7/2002, 1/2004, 2/2005) v svojem členu 2.a določa, da število prostih vpisnih mest za redni študij ne sme presegati 5 % glede na število prostih vpisnih mest za redni študij po programih, razpisanih za državljane RS in članic EU (za izredni študij: 50 %). Kadar število prijavljenih kandidatov presega število prostih

vpisnih mest, se kandidati izbirajo v skladu z izbirnim postopkom, kot je določen za državljane RS. Tujci in Slovenci brez slovenskega državljanstva pa se lahko vpisujejo tudi na vpisna mesta, razpisana za državljane RS in članic EU, ki ostanejo nezasedena.

Univerza v Ljubljani, Visokošolska prijavno-informacijska služba, Kongresni trg 12, tel.: + 386 (01) 241 85 02, faks: +386 (01)241 86 71, www.vpis.uni-lj.si, vpis@uni-lj.si

Univerza v Mariboru, Visokošolska prijavno-informacijska služba, Slomškov trg 15, 2001 tel.: +386 (02) 235 52 61, el. p.: www.vpis.uni-mb.si, vpis@uni-mb.si

Univerza na Primorskem v Kopru, Visokošolska prijavno-informacijska služba, Santorijeva 7, tel.: +386 (05) 611 75 10, el. p.: vpis@upr.si

Slovenski jezik: rok za izpit je do vpisa v drugi letnik, izjema so nekatere študijske smeri (več: izpitni center, www.ff.uni-lj.si)

ŠTIPENDIJE: za potomce slovenskega rodu, rok: 31. maj (predvidoma). Več v prihodnji številki.

VIŠJE ŠOLE: Pravilnik prinaša novosti, najpomembnejši sta dve dobrodošli spremembi:

Vpisni pogoji: ustrezna opravljena matura ali poklicna matura (oz. zaključni izpit ali diploma pred uvedbo poklicne mature) po kateremkoli srednješolskem programu (in ne več le po posameznih, kot je veljalo prej). Za vpis ustrezajo tudi delovodski, mojstrski oz. poslovodski

izpiti, če kandidati opravijo preizkus znanja iz slovenščine in matematike ali tujega jezika v obsegu, ki je določen za poklicno matura, in imajo 3 leta delovnih izkušenj.

Prijava: prvi rok je 8. marec 2006, pošlje se samo ena prijava na naslov: Višješolska prijavna služba, Šolski center Celje, Pot na Lavo 22, 3000 Celje, RS (Prva prijava za vpis v višje strokovne šole, obrazec DZS 1,253, v knjigarnah).

Priznavanje spričeval: šole same izdajajo odločbe o priznavanju izobraževanja, pridobljenega v tujini. Vlogo za priznavanje izobrazbe, pridobljene v tujini, kandidati priložijo prijavi za vpis oz. jo skupaj s spričevali pošljejo Višješolski prijavni službi v desetih dneh po izdaji spričeval.

Dodatna vpisna mesta za redni študij so namenjena Slovencem brez slovenskega državljanstva, za izredni študij pa Slovencem brez slovenskega državljanstva in tujcem.

V razpisu so objavljena pri vsaki višji strokovni šoli.

VPIS V DIJAŠKE DOMOVE: prijava z obrazcem DZS 1,74, kandidati pošljejo samo eno prijavo v dijaški dom, rok je 8. marec 2006. (več: www.mszs.si , vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr in ob sredah 10.00-12.00

SREDNJE ŠOLE: informativni dnevi: 10. 2. 2006 ob 9. in 15. uri ter 11. 2. ob 9. uri
Prijava: do 24. 3. 2006, razpis na spletni strani www.mss.gov.si
več: www.mszs.si, vijece-slo.pgz@ri.t-com.hr in ob sredah 10.00

NADALJEVANJE ŠTUDIJA IN PREPIS: Služba za mednarodno in meduniverzitetno sodelovanje Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12, tel.: +386 (01) 241 85 72, el. p.: darja.budihna-pozar@uni-lj.si

PODIPLOMSKI ŠTUDIJ:

Informacije:

Univerza v Ljubljani, Služba za podiplomski študij, Kongresni trg 12, tel.: +386 (01) 241 85 36, el. p.: sergeja.mitic@uni-lj.si

Univerza v Mariboru, Oddelek za mednarodno in meduniverzitetno sodelovanje, Slomškov trg 15, tel.: +386 (02) 235 52 68, el. p.: inter.center@uni-mb.si

Univerza na Primorskem, Visokošolska prijavno-informacijska služba, Santorijeva 7, Koper, tel.: +386 (05) 611 75 10, el. p.: vpris@upr.si (M.M.)

- POSLOVNA PISARNA VLADE RS za Slovence po svetu:

Vlada RS je junija 2004 sprejela sklep o ustanovitvi Razvojno poslovne sveta za Slovence po svetu (RPS), da bi vzpostavil učinkovito poslovno mrežo z gospodarskimi subjekti v RS in po svetu ter tako vsem sodelujočim poslovnem, znanstvenikom in ustvarjalcem zagotovil ustrežnejši tržni preboj na svetovne trge. Svet je posvetovalno telo Vlade RS za področje sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Kot prvi korak na tej poti je ustanovljen informacijski portal na spletni strani www.svrp-pp.gov.si, na kateri so sicer še lanske, a vseeno zanimive in koristne informacije, med drugim tudi predstavitve podjetij Slovencev z vsega sveta – toda med več kot sto pri-

javljenimi ni niti enega s Hrvaške! Informacije: Pisarna za poslovne storitve Slovincem iz sveta, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR), Slovenska cesta 54, 1501 Ljubljana, tel. 386 1 434 15 22, faks: 386 1 434 15 38, e-pošta: info-priloznost.svrp@gov.si.

Stran ponuja zanimive povezave: Agencija RS za gospodarsko promocijo Slovenije in tuje investicije (AGPTI) nudi brezplačne storitve (www.SloveniaPartner.com, www.investslovenia.org), Evropska mreža Euro Info Centrov nudi pomoč malim in srednje velikim podjetjem (www.pcmg.si/eic), v Zagrebu pa ima Euro info korespondenčni center; na straneh EIC Koper je na vpogled koristen tudi Metodološki priročnik za pripravo prijav projektov EU. (www.svrp-pp.gov.si) Republika Slovenija naj sprejme jasno strategijo do gospodarskega sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Za to se je večkrat zavzela tudi Slovenska manjšinska koordinacija SLOMAK, objavljamo pa del poročila o lanskem vseslovenskem srečanju v parlamentu, teme IV. delovne skupine: Sodelovanje na področju gospodarstva in regionalno povezovanje s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Priporočila, ki so jih sprejeli udeleženci, zadevajo povezovanje slovenskih manjšin pri črpanju sredstev EU. S pomočjo RS in Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.bi vzpostavili informativno strukturo kot neke vrste Službo informiranja in tehnične asistencije za možnosti financiranja iz sredstev EU in nacionalnih sredstev (Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške) za različna področja delovanja manjšin, ob nujnem profesij-

onalnem kadrovanju mladih profesionalcev v sosednjih državah.

Ideje za sodelovanje na skupnih projektih slovenskih manjšin predvidevajo:

na gospodarskem področju:

- projekt za združevanje podjetnikov in nudenje strokovnih storitev slovenski manjšini

- sodelovanje pri projektiranju in izgradnji obrtnih con na podlagi dosedanjih izkušenj

- tečaj in usposabljanje za mlade podjetnike in profesionalce slovenskih manjšin na področjih:

- marketinga, tržnih raziskav, upravljanja človeških virov, čezmejnega sodelovanja (kot to že poteka pri SDZPI Trst)

- skupna promocija in trženje tipičnih kmetijskih proizvodov

- povezovanje manjšin na področju turistične ponudbe čezmejnega teritorija.

na področju informiranja:

- med drugim izdelavo večjezičnih revij

- in projekte čezmejne televizije na podlagi uspešnih izkušenj na italijansko-slovenskem območju;

Predlogi za podporo RS pri čezmejnem povezovanju slovenskih manjšin

Za razvoj, ekonomsko utrditev in uspešno razvijanje manjšin skozi čezmejno sodelovanje in za uspešnejše črpanje evropskih prispevkov, slovenske manjšine potrebujejo:

- boljšo informacijo o čezmejnih pobudah in programih

- promocijo dela tehničnih struktur manjšin pri raznih subjektih v RS in sosednjih državah;

- večje število gospodarskih atašejev na diplomatsko-konzularnih predstavništvi v sosednjih državah za izboljšanje pretoka informacij

- podpis partnerstev in izjave o podpori projektom s strani ministrstev in raznih organov, kjer je to mogoče in dovoljeno

- podporo in lobiranje RS in njenih organov za podporo projektom slovenskih manjšin pri vseh strukturah, javnih upravah in drugih forumih sosednjih držav in EU

- vključevanje strokovnih institucij v vse organe in komisije RS in sosednjih držav, ki odločajo o čezmejnem sodelovanju

- vključevanje ekspertov slovenskih manjšin v vse delovne skupine, ki pripravljajo programske dokumente za programe sodelovanja s sosednjimi državami

- vključevanje predstavnikov slovenskih manjšin v vse pripravljalne, upravne in nadzorne odbore programov čezmejnega sodelovanja s sosednjimi državami

Rudi Paušič SLOMAK

Veleposlaništvo Republike Slovenije v RH
Savska 41, 10 000 Zagreb

Veleposlanik:

prof. Milan Orožen Adamič

Uradne ure:

ponedeljek - petek od 09.00 do 12.00

Tel.: (01) 63 11 000, (01) 63 11 011,

faks: (01) 61 77 236,

el. pošta: vzg@mzz-dkp.gov.si

Konzularni oddelek: tel.: (01) 63 11 014 ,

faks: (01) 61 21 511

Konzularni dan na Reki:

Slovenski dom KPD Bazovica,

Ul. Podpinjol 43:

predvidoma prvo sredo v mesecu, tokrat:

11.01. 2006: 10.00-13.00, 16.00-18.00

KONZULARNI DAN:

15. februar, Šibenik: SKD Dr. France Prešeren, Zadarska 4, 12.00 - 16.00

16. februar, Split: SKD Triglav, Gorička 6, 10.00 - 12.00, 14.00 - 16.00

VISOKOŠOLSKI ZAVOD Študijski program	Redni	Izredni
AKADEMIJA ZA GLASBO		
Glasbena pedagogika - UN	2	1
Vsi univerzitetni programi razen glasbene pedagogike	3	2
AKADEMIJA ZA GLEDALIŠČE, RADIO, FILM IN TELEVIZIJO		
Dramska igra in umetniška beseda - UN	1	-
Gledališka in radijska režija - UN	1	-
Filmska in televizijska režija - UN	1	-
Dramaturgija - UN	1	-
AKADEMIJA ZA LIKOVNO UMETNOST		
Slikarstvo - UN	-	-
Kiparstvo - UN	-	1
Restavracijsko - UN	-	1
Oblikovanje - UN	-	1
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA		
Biotehnologija - UN	2	-
Kmetijstvo - agronomija - UN	5	-
Kmetijstvo - agronomija in hortikultura - VS	5	-
Biologija - UN	4	-
Gozdarstvo - UN	2	-
Gozdarstvo in gospodarjenje z gozdnimi viri - VS	2	-
Krajinska arhitektura - UN	2	-
Lesarstvo - UN	4	-
Lesarstvo - VS	5	-
Kmetijstvo - zootehnika - UN	3	-
Kmetijstvo - zootehnika - VS	3	-
Mikrobiologija - UN	3	-
Živilska tehnologija - UN	3	-
EKONOMSKA FAKULTETA		
Univerzitetna poslovna in ekonomska šola - UN	27	13
Visoka poslovna šola - VS		
- Ljubljana	18	15
- študijska središča	-	25
FAKULTETA ZA ARHITEKTURO		
Arhitektura - UN	6	3
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE		
Analitska politologija - UN	2	10
Analitska sociologija - UN	2	10
Družboslovna informatika - UN	2	10
Evropske študije - družboslovni vidiki - UN	2	12
Komunikologija - medijske in komunikacijske študije - UN	2	10
Komunikologija - tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi - UN	2	10
Kulturologija - UN	2	10
Mednarodni odnosi - UN	2	10
Novinarstvo - UN	2	10
Politologija - analiza politik in javna uprava - UN	2	10
Politologija - obramboslovje - UN	2	10
Sociologija - kadrovskega menedžment - UN	2	10
Družboslovna informatika - VS	2	10
FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO		
Elektrotehnika - UN	14	-
Elektrotehnika - VS	15	-

VISOKOŠOLSKI ZAVOD Študijski program	Redni	Izredni
FAKULTETA ZA FARMACIJO		
Farmacija - UN	5	-
Laboratorijska biomedicina - VS	2	-
FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO		
Gradbeništvo - UN	9	-
Gradbeništvo - VS	6	-
Vodarstvo in komunalno inženirstvo - UN	4	-
Geodezija - UN	2	-
Geodezija - VS	2	-
FAKULTETA ZA KEMIJO IN KEMIJSKO TEHNOLOGIJO		
Kemija - UN	6	-
Kemijsko inženirstvo - UN	5	-
Biokemija - UN	2	-
Kemijska tehnologija - VS	5	-
Varstvo pri delu in požarno varstvo - VS	7	4
FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO		
Matematika - UN	7	-
Praktična matematika - VS	3	-
Fizika - UN	7	-
Fizikalna merilna tehnika - VS	3	-
FAKULTETA ZA POMORSTVO IN PROMET		
Tehnologija prometa - UN	4	2
Transportna logistika - UN	2	1
Tehnologija prometa - VS	9	4
Pomorstvo - navigacija - VS	3	1
Pomorstvo - ladijsko strojništvo - VS	2	1
FAKULTETA ZA RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKO		
Računalništvo in informatika - UN	15	-
Računalništvo in informatika - VS	-	-
- Ljubljana	10	-
- Sežana	20	-
FAKULTETA ZA RAČUNALNIŠTVO IN FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO		
Računalništvo in matematika - UN	5	-
FAKULTETA ZA SOCIALNO DELO		
Socialno delo - UN	5	3
FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO		
Strojništvo - UN	13	-
Strojništvo - VS	-	-
- Ljubljana	19	15
- Novo mesto	3	-
- Nova Gorica	-	15
FAKULTETA ZA ŠPORT		
Športna vzgoja - UN	-	-
Športno treniranje - VS	-	-
FAKULTETA ZA UPRAVO		
Uprava - UN	-	-
- Ljubljana	11	-
- študijska središča	-	117
Uprava - VS	-	-
- Ljubljana	11	-
- študijska središča	-	-
FILOZOFSKA FAKULTETA		
Univerzitetni enopredmetni programi		
Angleški jezik in književnost	3	-
Arheologija	1	-
Bibliotekarstvo in informatika	1	-
Etnologija in kulturna antropologija	2	-
Filozofija	1	-
Geografija	2	-

VPIS - TUJI DRŽAVLJANI

VISOKOŠOLSKI ZAVOD Študijski program	Redni	Izredni
Medjezikovno posredovanje		-
- usmeritev slovenščina-angleščina-nemščina	2	-
- usmeritev slovenščina-angleščina-francoščina	1	-
- usmeritev slovenščina-angleščina-italijanščina	1	-
Muzikologija	2	-
Nemški jezik in književnost	2	-
Pedagogika		
- Andragogika	1	-
- Pedagogika	1	-
Primerjalna književnost	1	-
Psihologija	3	-
Slovenski jezik in književnost	3	-
Splošno jezikoslovje	1	-
Umetnostna zgodovina	1	-
Zgodovina	1	-
Univerzitetni dvopredmetni programi		
Angleški jezik in književnost	3	-
Češki jezik in književnost	1	-
Filozofija	3	-
Francoski jezik in književnost	3	-
Geografija	2	-
Grški jezik in književnost	1	-
Hrvaški, srbski in makedonski jezik in književnosti	3	-
Italijanski jezik in književnost	3	-
Latinski jezik in književnost	1	-
Muzikologija	2	-
Nemški jezik in književnost	3	-
Pedagogika	1	-
Poljski jezik in književnost	1	-
Primerjalna književnost	2	-
Primerjalno jezikoslovje	2	-
Primerjalno slovansko jezikoslovje	1	-
Ruski jezik in književnost	2	-
Slovaški jezik in književnost	1	-
Slovenski jezik in književnost	3	-
Sociologija	2	-
Sociologija kulture	4	-
Splošno jezikoslovje	2	-
Španski jezik in književnost	2	-
Umetnostna zgodovina	1	-
Vzhodnoazijske študije		
- Japonologija	2	-
- Sinologija	2	-
Zgodovina	3	-
MEDICINSKA FAKULTETA		
Medicina - UN	2	-
Dentalna medicina - UN	2	-

VISOKOŠOLSKI ZAVOD Študijski program	Redni	Izredni
NARAVOSLOVNOTEHNIŠKA FAKULTETA		
Geologija - UN	3	-
Rudarstvo in geotehnologija - UN	2	-
Rudarstvo in geotehnologija - VS	2	-
Metalurgija in materiali - UN	2	1
Metalurške tehnologije - VS	3	3
Načrtovanje tekstilij in oblačil UN	3	-
Grafične in interaktivne komunikacije UN	3	2
Oblikovanje tekstilij in oblačil UN	2	-
Proizvodnja tekstilij in oblačil VS	5	2
Grafična in medijska tehnika VS	3	2
PEDAGOŠKA FAKULTETA		
Biologija in gospodinjstvo - UN	2	-
Fizika in tehnika - UN	2	-
Kemija in biologija - UN	2	-
Kemija in fizika - UN	2	-
Likovna pedagogika - UN	2	-
Matematika in fizika - UN	2	-
Matematika in računalništvo - UN	3	-
Matematika in tehnika - UN	2	-
Predšolska vzgoja - VS	2	-
Razredni pouk - UN	3	-
Socialna pedagogika - UN	2	-
Specialna in rehabilitacijska pedagogika - UN	3	-
PRAVNA FAKULTETA		
Pravo - UN	20	10
TEOLOŠKA FAKULTETA		
Teologija - univerzitetni enopredmetni program		
- Ljubljana	4	-
- Maribor	2	-
Teologija - univerzitetni dvopredmetni program		
- Ljubljana	2	-
- Maribor	1	-
Teologija - VS		
- Ljubljana	2	-
- Maribor	1	-
VETERINARSKA FAKULTETA		
Veterinarstvo - UN	3	-
VISOKA ŠOLA ZA ZDRAVSTVO		
Babištvo - VS	2	-
Delovna terapija - VS	2	-
Fizioterapija - VS	2	-
Radiologija - VS	2	-
Sanitarno inženirstvo - VS	2	-
Zdravstvena nega - VS	6	6

Slóvo od mladosti.

Dni mojích lépsi polovica kmálo,
Mladosti léta! kmálo ste minulé;
Krodíte vi ste máni cvétja málo,
Le tega róžice so se kój osúle,
Le rídke úpa súnce je sijálo,
Vihárjov jaze so pogosto rjute;
Mladost! vunder po tvóji témni záři.
Serce britko' zdičuje, Bog te obvarji!
Okúsil zgódej sim tvoj sad, spornanje!
Vesélja dáta ^{dkaj} strúp njegóv je smóril;
Sim zvidil, de vást čisto, dábno djánje
Svet, zanívati se je zagóvil,
Ljubícem zvésto nájti, krátke sanje!
Ubežale ste, ko se je dan zatóvil.
Modróst, pravícnost, učénost, devíce
Brez dót zálvati vidil sim samice.
Sim vidil, dá svoj čáln, po sápi sréce,
Komúr souvážna je, rastónj obráca,
Kak vétér nje naspróti tému vléce,
Kogár v zibéli vidla je beráca,
De le petica dá imé slovéce,
De človek toliko voljá, kar pláca;